

ถ้าผมเขียนว่ากีวีฟรุต (Kiwifruit) เป็นผลไม้ของจีนแต่ไปปลูกในนิวซีแลนด์ คงมีคนสงสัยว่าจริงหรือไม่แน่ เพราะใครๆ ก็รู้ว่าตัวกีวี (Kiwi) นั้นเป็นสัตว์พื้นเมืองของนิวซีแลนด์ ขอความกรุณาอ่านต่อไปครับ แล้วท่านผู้อ่านจะหายสงสัย

Kiwifruit หรือ Kiwi มีชื่อดั้งเดิมว่า Chinese Gooseberry ต่อมาเมื่อมาเติบโตที่นิวซีแลนด์ ก็เปลี่ยนชื่อเป็น Melonette ได้สักพัก และในที่สุดก็เป็นชื่อ Kiwifruit เมื่อประมาณ ค.ศ.1962 Kiwi นอกจากจะเป็นผลไม้เมืองหรือสัตว์ประจำชาติแล้ว ยังเป็นชื่อตลาดที่เรียกคนนิวซีแลนด์อีกด้วย (เหมือน Aussie สำหรับคนออสเตรเลีย)

ชื่อ *New Zealand* นั้นถ้าเปลี่ยน *z* เป็น *s* ก็จะมีความหมายขึ้นมาทันทีเพราะเดิมนักเขียนแผนที่ชาวดัตช์ในสมัยโบราณเรียกว่า *Nova Zeelandia* ตามชื่อจังหวัดหนึ่งในเนเธอร์แลนด์คือ *Zeeland* (*Sealand* ในภาษาอังกฤษ)

ประวัติศาสตร์ของมันก็คือ Kiwi fruit ซึ่งมีชื่อทางชีววิทยาว่า *Actinidia deliciosa* เป็นผลไม้พื้นเมืองของจีนตอนใต้ชื่อเดิมในภาษาจีนคือ *Yang Tao* และเคยถูกประกาศเป็นผลไม้ประจำชาติจีนด้วย สายพันธุ์อื่นที่ใกล้เคียงมีอยู่ในอินเดีย ญี่ปุ่น และภาคตะวันออกเฉียงใต้ของไซบีเรีย

ในต้นศตวรรษที่ 20 อาจารย์ใหญ่โรงเรียน *Wanganui Girls College* ชื่อ *Mary Isabel Fraser* ได้ไปเยือนโรงเรียนในเมือง *Yichang* ในปี 1906 และนำเมล็ดกลับมาปลูกที่โรงเรียนในเมือง *Wanganui* ซึ่งอยู่ในเกาะเหนือ เมืองนี้มีโรงเรียนมัธยมชายเก่าแก่ที่มีชื่อเสียงคือ *Wanganui Collegiate*

Alexander Allison เป็นผู้นำเมล็ด *Kiwifruit* มาเพาะจนออกผลในปี 1910 และเมื่อได้ผลดีก็มิได้เพาะปลูกพัฒนาพันธุ์อีกหลายรายจนในที่สุดก็ปลูกเชิงการค้าได้สำเร็จในปี 1924

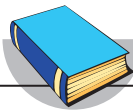
หลังสงครามโลกครั้งที่สองนิวซีแลนด์ก็เริ่มส่งออก ซึ่งสามารถทำได้ดีด้วยการวิจัยพัฒนาพันธุ์ให้เหมาะสมต่อการขนส่ง และเมื่อชาวโลกติดใจรสชาติ *Kiwifruit* ก็กลายเป็นผลไม้นานาชาติไป

ปัจจุบันประเทศที่ผลิตได้มากที่สุดในโลกคืออิตาลี รองลงมาคือนิวซีแลนด์ ชิลี ฝรั่งเศส กรีซ ญี่ปุ่น สหรัฐอเมริกา แคนาดา และกัมพูชา ในจีนผู้คนไม่นิยมปลูกไว้กินมาเป็นเวลานาน แต่เก็บผลไม้ชนิดนี้จากป่า (รสเปรี้ยวฉุนจากต่างชาติไม่ได้แน่นอน)

อย่างไรก็ดี ปัจจุบันเริ่มมีการปลูกกันแล้วแต่ไม่มากนัก โดยปลูกกันส่วนใหญ่ในบริเวณภูเขาเหนือขึ้นไปจากแม่น้ำแยงซี และปลูกในบริเวณอื่นด้วย เช่น ในมณฑลเสฉวน

Kiwifruit มีเปลือกบางสีน้ำตาลแก่ออกเขียวและมีขน เนื้อเป็นสีเขียว หากหั่นขวางจะเห็นความวิจิตรงดงามของลายเส้นอย่างเหลือเชื่อ มีรสชาติหวานอมเปรี้ยวคล้ายมะม่วง

อย่างไรก็ดี ในปัจจุบันมีการพัฒนาอีกพันธุ์หนึ่งคือ *Actinidia chinensis* ขึ้นมาเป็นสีทองแดง ทั้งเปลือกและเนื้อมีรสชาติ

อาหารสมอง

วีรกร ตรีเศศ

Kiwifruit เป็นผลไม้จีน

เหนือกว่า (ในความรู้สึกของผู้เขียน) เพราะออกรสไปทางผลไม้แถบบ้านเรา หน้าตาคล้าย *Kiwifruit* พันธุ์ดั้งเดิม แต่ลูกใหญ่กว่าและราคาสูงกว่า ปัจจุบันเป็นที่นิยมทั่วโลก แต่ในบ้านเราแทบไม่เห็น

ในปี 2010 มีผู้เปิดตัวสายพันธุ์ใหม่มีชื่อว่า *ENZARed* โดยเอามาจากพันธุ์จีนซึ่งมีชื่อว่า *Hong Yang* ในตอนแรกเพาะปลูกกันในจีน ปัจจุบันปลูกกันทั่วโลก เพราะรสชาติถูกปาก เสียแต่ว่าเก็บไว้ได้ไม่นาน จึงยังไม่สามารถทำเป็นการค้าได้กว้างขวางเหมือนสองสายพันธุ์เดิม

Kiwifruit เป็นแหล่งใหญ่ของวิตามินซีโพแทสเซียม วิตามินอี และวิตามินเอ เปลือกของมันเป็นสารต้านอนุมูลอิสระ (antioxidant) และอุดมด้วยสาร flavonoid (เช่นเดียวกับต้นหอม) นอกจากนี้ เมล็ดมันยังมี omega-3 fatty acid และ alpha-linolenic acid อีกด้วย

อย่างไรก็ดี บางคนอาจแพ้ได้ โดยคนที่แพ้มะละกอ สับปะรด หรือน้ำยางมักแพ้ *kiwifruit* ด้วย ในลูก *kiwifruit* ดิบ อุดมด้วย enzyme ชื่อ *actinidin* ซึ่งย่อยสลายโปรตีนได้ดี และทำให้เนื้อนุ่ม (คล้ายยางมะละกอดิบ) ซึ่งอาจมีคนแพ้สารนี้ ดังนั้น จึงแนะนำให้ทานผลสุก

ต้น *kiwi* เติบโตได้ดีในอากาศเย็นและร้อนเพียงพอในหน้าร้อน ผู้ปลูกต้องปักหลักที่แข็งแรงให้เลื้อยคล้ายองุ่นเนื่องจากออกลูกดอกอาจหนักเป็นต้นๆ ต่อไร่ ผู้ปลูกต้องพรวนดินให้ดีเพื่อให้หน้าและอากาศเข้าถึงรากได้

ต้น *kiwi* ที่สมบูรณ์สามารถออกลูกได้เมื่อมีอายุเพียงปีเดียวเท่านั้น และออกได้ตลอดแต่ถ้าไม่ออกลูกเพียง 3 ปี ก่อนที่จะเปลี่ยนต้นใหม่

ในด้านการตลาด ต้องถือว่าชื่อ *kiwi* เข้าทำ เพราะบอกแหล่งที่มา ให้ความรู้สึกที่แปลกตื่นเต้นและรู้สึกว่ามีมาจกแดนไกล (มีคนในโลกที่เคยเห็นตัวกีวีกินไม่มาก แต่รู้กันทั่วว่าเป็นนก

พื้นเมืองของนิวซีแลนด์ บางคนเห็นตัวกีวีสบลับขาตรงองเท้า) อย่างที่ฝรั่งเรียกว่า *exotic*

ซึ่งถ้าเป็นชื่อเดิมคือ *Chinese Gooseberry* คงไม่รุ่งเป็นแน่ โดยเฉพาะในต้นทศวรรษ 1960 ที่การปฏิวัติวัฒนธรรมของ เหมา เจ๋อตุง ให้ภาพลพของจีนแก่ชาวโลก

นิวซีแลนด์มีได้เพียงเอาผลไม้ประจำชาติจีนมาปลูกเท่านั้น หากพัฒนาพันธุ์ขึ้นด้วย จนมีผลโตมีรสชาติดีขึ้นและสามารถขนส่งได้โดยไม่ทำให้เน่าและ

คนไทยเราเอาลำโพงจากจีนตอนใต้มาปลูกเมื่อประมาณ 100 ปีก่อน

น้ำจิ้มอาหารสมอง :

A good past is the best thing a man can use for a future reference.

อดีตที่ดี เป็นสิ่งที่ดีที่สุดที่มนุษย์สามารถใช้เป็นประโยชน์ในการอ้างอิงสำหรับอนาคต

โดยพระราชชายา เจ้าดารารัศมี เป็นผู้ทรงบุกเบิกให้ปลูกทางเหนือ แต่เราได้พัฒนาพันธุ์อย่างเป็นทางการขึ้นตอนเชิงวิทยาศาสตร์แบบนิวซีแลนด์

แต่เราโชคดีที่ชาวบ้านคัดพันธุ์กันเองโดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นประกอบกับดินฟ้าอากาศเหมาะต่อการปลูกจนมีรสชาติแข่งกับลำโพงดั้งเดิมของจีนได้อย่างสบายจนคนจีนตอนใต้ได้ซื้อลำโพงไปจากไทยมากมายในรอบ 10 ปีที่ผ่านมา

kiwifruit ส่งออกเป็นลำเป็นสันได้ ส่วนหนึ่งเพราะชื่อและการสื่อความเป็นนิวซีแลนด์ ถ้าลำโพงจะเดินตามรอยนี้ เราจะตั้งชื่อว่าอะไรดีครับ ●

เครื่องเคียงอาหารสมอง

ทัดพบเรื่อง “มีเพียงฉันที่ไม่ได้กินฟรี” ที่คนจีนอ่านกันเป็นร้อยล้านคนจนได้รับรางวัลมากมายในปี 2006 ผู้แต่งชื่อ “ภรรยาคุณเลี้ยง” ผู้แต่งใช้อักษรจีนเพียง 800 ตัว โดยสามารถบรรยายถึงสภาพสังคมจีนยุคใหม่ได้อย่างสุดยอด

“วันนี้เป็นวันสุดสัปดาห์ พวกเพื่อนๆ สมัยเรียนอยู่ชั้นมัธยมได้นัดชุมนุมพบปะสังสรรค์กันที่ภัตตาคารเทียนอัน นับตั้งแต่สำเร็จการศึกษาพวกเขาเพื่อนเก่าได้นัดพบปะกันสม่ำเสมอ มีแต่ฉันเท่านั้นที่ขาดการติดต่อกับพวกเขา ฉันทำงานวาดภาพผลิตภัณฑ์ในโรงงานแห่งหนึ่ง ฉันและสามีต่างก็ช่วยกันทำมาหากินเลี้ยงดูครอบครัวด้วยรายได้ที่ไม่มากนัก

ความจริงฉันตั้งใจจะไม่ไปร่วมงานเลี้ยง แต่ก็ไม่สามารถปฏิเสธเพื่อนๆ ได้ ก็เลยต้องรับปากสามีของฉันอยู่กับการทบทวนบทเรียนให้ลูกชายซึ่งลูกชายของเรากำลังเตรียมตัวเข้าเรียนชั้นมัธยมเพื่ออยากให้ลูกชายได้เรียนในโรงเรียนมัธยมที่ดีมีชื่อเสียง

พักนี้สามีต้องวิ่งเต้นเข้าหาผู้บริหารโรงเรียนซึ่งงานแบบนี้ก็ยังไม่ทราบผลว่าสำเร็จหรือไม่

ก่อนออกจากบ้านฉันเหลือบมองดูลูกชายแล้วจึงเดินออกไป ภัตตาคารเทียนอัน เป็นภัตตาคารหรูชั้นหนึ่ง เมื่อฉันเดินเข้าไปห้องที่จองไว้ พวกเพื่อนๆ มากันครบแล้ว ทักทายฉันเกรียวกราว ยังไม่ทันได้นั่งต่างก็แย่งกันยื่นนามบัตรให้ฉัน พลิกดูนามบัตรแต่ละคนต่างก็มีตำแหน่งใหญ่โต เป็นผู้จัดการ ผู้บริหารต่างๆ

แม้กระทั่งอายุซึ่งเรียนไม่เอาไหนที่สุดสอบได้ที่โหลก็ยังคงได้เป็นตำรวจเป็นผู้กำกับสถานีตำรวจมองดูอาหารที่พนักงานเอามาเสิร์ฟ ฉันหุดตาลายไปหมด นั่งนึกสงสารตัวเองที่ผ่านๆ มาไม่เคยได้ลิ้มรสอาหารพวกนี้เลย

คำนวณในใจค่าอาหารโต๊ะนี้มีมูลค่าเท่ากับรายได้ของฉันถึง 3 เดือนทีเดียว อายุยตำรวจทำตัวเหมือนเจ้าภาพงานเลี้ยงนี้ ชักชวนเพื่อนๆ ให้กินกันไม่หยุด และรินเหล้าแจกทุกคน ดิบอาหารให้คนโน้นคนนี้ ปากก็พูดไม่หยุดว่า “กิน พวกเรากิน มื้อนี้ผมจัดการเอง ไม่ต้องห่วง” พรรคพวกทุกคนไม่มีใครขัดศรัทธา ทั้งกินทั้งดื่มสนทนากันอย่างสนุกสนาน

เมื่อสมควรแก่เวลา หลังจากที่กินกันอย่างอิมหนาสำราญแล้ว ก็เป็นเวลาที่ต้องแยกย้ายกลับกัน ฉันสังเกตเห็นไม่มีใครแสดงความใจกว้างที่จะเป็นผู้เคลียร์จ่ายค่าอาหาร ในที่สุด อายุยก็ควักโทรศัพท์ที่ออกมาจดหมายเลขแล้วพูดว่า “เสียวหลี่ คีนนี่ออกไปจับกุมกวาดล้างได้อะไรใหม่... ..เออ ดี ดี ส่งมาพบผมที่ภัตตาคารเทียนอันสักคนให้มาช่วยจ่ายค่าอาหารหน่อย”

พูดจบเขาก็เก็บโทรศัพท์เข้ากระเป๋าด้วยความภาคภูมิใจ พวกเพื่อนก็เฮด้วยความสนุกสนาน ต่อมาไม่ถึง 15 นาที ก็มีชายวัยกลางคนผลัดกระเป๋าเข้ามา พอเห็นยอดเงินในใบเสร็จก็หัวเราะหัวเราะดูเหมือนว่าเงินสดเขมี้ไม่พอจ่าย เขาควักโทรศัพท์ออกมาพร้อมทั้งกดโทร.พูดว่า “คุณเลี้ยงหรือครับ ผมครูใหญ่ห่านะครับ เรื่องลูกชายของคุณที่ฝากมาเข้าโรงเรียนมัธยมของผมมันเป็นอันว่าผมตกลงรับไว้แล้วนะครับ แต่พอตีวันนี้ผมเชิญเพื่อนๆ มาเลี้ยงอาหาร อยากขอให้คุณมาช่วยจ่ายค่าอาหารได้ไหมครับ ผมอยู่ที่ภัตตาคารเทียนอัน ห้อง 203...”

หลังจากนั้นประมาณ 20 นาที มีคนมาเคาะประตู พอประตูเปิดออกมา ทันทีที่เห็นสามีที่ใส่แว่นสายตาหนาเตอะของฉันคือผู้เดินเข้ามา

ฉันเป็นลมล้มพุงลงทันที” ●